

ראיון ראשון עם חווה יערי בכלא

"אילו יכולתי לחיות את חיי מהחדש..."

"את חיי מהחדש..."

התאסרתי במיוחד עבורך!
 אמרה חווה כשנפגשנו. עיניה הירוקות והיפות היו מוקפות אפור כחול. חווה מודעת מאוד ליופיה ולחזותה החיצונית.
 היא התלוננה כי שתיים משניה נשכרו בכלא, והיא חוששת פן יעקור אותן רופאיה הסינים של הכלא. היא ביקשה שיאפשרו לה טיפול שיניים פרטי בכלא, אך הדבר לא אושר.
 היא סובלת מכך שאיננה יכולה להתאפר, בגלל תקנות הכלא. אבל מסתדרים. ענתה לשאלתי בדבר אפוריה העיניים, "מוצאים אפור ואחר כך מרכיבים מישקפיים שמש, כדי שהקצינה לא תיראה".
 ממבט ראשון ניכר שחווה נרגעה מעט, והחלה להתגבר על הטרומה של המישפט והכלא. עורה צח וחלק, השקעים העמוקים שהיו בלחייה בעת המישפט התמלאו קצת, ועיניה נראות פחות נפחרות.
 לפני הביקור ביקשתי ממנה לחשוב על השאלה: "מה הייתי עושה לוא ניתן לי לחיות את חיי מהחדש?"
 בפגישה נוכחתי לדעת כי קשה לה מאוד לחשוב על דברים ערטילאיים

"אהוד עשה חשבון קר של נישואין כדאיים. יפה, חכמה, עשירה, אשה יצוגית לאיש קרירה..."

של השבועון מקקולט. הוא צילם אותי ופירסם את התמונה בעיתון. לאמי בבית יש תמונה זו עד היום. אחר כך רצה לצלם אותי שוב לתמונת-שער ולכתוב עליי ועל ריעותי, כבחורה ישראלית. אבל אז התערבו הוריו של אהוד. אמו ררפה אחריי ברחוב כדי שלא אצטלם".
 הכלא מעלה בליבה של חווה אסוציאציות מעניינות מאוד. "כאשר אני יוצאת לפעמים בבוקר לעבודה ואני רואה את כל הירק מסביבי ואת הפאסטורליות הזאת של דשא, עצים וברווזים, אני נזכרת לפתע באמי. היא חייתה כמה חודשים באושוויץ. גם שם הכל נראה פאסטורלי ותמים, אבל כפנים היה סבל נורא.
 לפעמים אני מרימה את העיניים ורואה את גדרהתיל המקיפה את בית הסוהר ועליה יושבת ציפור. וזה הרי

חיברתי אותם לשטיח מקסים. בכלל, היה לנו בית יפהפה.
 אביבה ראתה אותי בכל פעם עם הספונג'ה ואמרה לי שעליי לחשוב על העתיד. היא אמרה לי שהילדים יגרלו וייצאו מהבית ואהוד תמיד עסוק, ועליי לחשוב על עתיד.
 והיא צדקה בזה. העבודות שעשיתי עד אז היו להחליף חברה שנסעה לחוץ-לארץ ולמכור במקומה בבוטיק. זה נחמד, אבל זו לא עבודה של ממש. היה כבר קצת מאוחר להתחיל ללמוד באוניברסיטה. אז אביבה סידרה לי עבודה בסניף-הבנק שלה.
 בכלא בהתחלה לא ריברתי עם אביבה. אחר-כך במשך כמה חודשים דיברתי איתה, עד שהוצאתי ממנה מה שרציתי, מאז אני מתעלמת ממנה.
 כאשר עברתי לפני חודשים לאגף המתקומות, אמרו לי שאביבה ביקשה שאצטרף לתא שלה. היא אמרה למנהלת שיש לה טלוויזיה ולי אין, ולכן כראי לי לעבור לגור איתה. אמרתי למנהלת: בשום אופן! אומנם מאוד רציתי טלוויזיה, קיוויתי שבני משפחתי יקנו לי, והם לא קנו. השבוע

"אביבה שוכרה עבורנו חדרים עם מיטה זוגית ואמרה שזה יותר זול. היא לסביח סמויה..."

עורך-הדיון שלי, רודר וינצקי, קנה לי טלוויזיה. הוא אפילו סחב אותה בעצמו לכאן.
 בכלל, בכלא התגלו לי כל מיני דברים על אביבה שלא ידעתי. אני חושבת שהכלא הוציא מתוכה דברים שהיו חבויים בה. היא התחילה להכניס לתא שלה כל מיני בחורות צעירות בנות 18-19. היא חושבת שעליי-די כך נוכל להחזיר אותי אליה.
 נדמה לי כעת שאולי אביבה רצתה יחסים אחרים איתי, כאשר התחלנו להיות חברות. אני לא הבנתי את זה ודחנתי אותה באופן בלתי-מודע. למי של, כאשר היינו נוסעות לחוץ-לארץ, היא הייתה תמיד מזמינה במלון חדר עם מיטה זוגית. כאשר שאלתי אותה מדוע איננה מזמינה חדר עם שתי מיטות, אמרה שזה יותר יקר. אבל הרי הפרש הוא קטן מאוד. היינו ישנות כמיטה גב לגב".
 לחווה תמיד הייתה נטייה למיסטיקה. אבל היא התייאשה מאסטרולוגיה. "לוא זה היה דבר רציני, הרי הייתי צריכה לראות מה עומד לקרות לי. לפני כמה שנים אסטרולוג אחד עשה עבורי הורוסקופ והקליט את דבריו על קלטת. לפני כמה שבועות ביקשתי מאחותי להשמיע לי את הקלטת. הוא אמר שם שבגיל 40 אהיה מוצלחת ואתוב ספר.

לא יכולתי להמשיך ולשמע את הקלטת עד הסוף. אני לא מאמינה בכך יותר. אבל אני מאמינה באלוהים".

היא שונאת. אני כדרך-כלל לא אדם של רגשות קיצוניים אבל את אביבה אהבתי אהבה טוטאלית ואני שונאת אותה שינאה טוטאלית.
 אביבה היא זו שאמרה לי שעליי לצאת לעבוד. כאשר הייתי צעירה, ואומנם, התקבלתי לפקולטה לרפואה באוניברסיטת חיפה ולפקולטה למישפטים בתל-אביב, אבל אחרי שהתחנתי, הייתי די מרוצה בלהיות עקרת-בית. לא הייתי מתוסכלת ממצבי.
 כאשר אהוד היה חולה, ושכב בבית-חולים בעפולה, הייתי עובדת כל פעם ליד בית-החרושת לשטיחים בקיסריה, הייתי נכנסת וקונה שאריות.

הסמל של אושוויץ, לאז מה שמוסיף זוהי הארובה הגדולה שבכלא רמלה, שאפשר לראות מכאן. אני יודעת שזו הארובה של המכסה, אבל זה מעורר אסוציאציות.
 בתחילת שהותי בכלא גרה איתי בתא אילנה לב, גם היא ילדת-שואה. ואו פיתאום גיליתי שאני אגרת לחם בתא. כמו אמי, שעד היום היא מחזיקה בכית מיצבורים של סוכר וקמח.
 חווה משכחת את מנהלת הכלא, חיה שורם, העוזרת לה ומיעצת לה כיצד להתגבר על הקשיים.
 על אביה מברכת חווה באהבה רבה. גם הוא היה באושוויץ. אבל הוא לא הירבה לדבר על כך בבית. חווה, הטוענת כי היא חפה מפשע, מנסה למצוא פיתרונים לשיבתה ככלא. "לפעמים אני חושבת שזה עוון אבות על בנים. אבי התעסק במטבע שחור ולא היה צדיק. הציק לי מאוד ששכחתי את יום מותו, ואמרת תאריך אחר בבית-המישפט. איך יכולתי לשכוח את התאריך הזה? הרי כמה ימים לפני עונתי שלחתי את אמי ואחותי לקבר של אבא להתפלל?
 "שוחחתי על כך עם הרב של הכלא, שהוא אדם מאוד נחמד ולא מיסיונר. הוא והוא אמר לי דבר מאוד מעניין. הוא אמר לי שעוברת השיכחה היא העונש של אבי. מכיוון שאבי לא היה תלמי"ת שכולהתכחלת, עונשו הוא ששכחתי את תאריך מותו.

שהיה ספרדי. אני זוכרת שיום אחד הם שכרו מונית, לקחו את כל המתנות שקנה לי ונסעו לביתו בחולון. הם החזירו לו את כל המתנות וניתקו את הקשר בינינו.
 "היה לי חבר נוסף באותה תקופה, בחור רתי, שאחרי הצהריים היה שר בבית-הכנסת. אבי מאוד חיבב אותו. יום אחד, ביום-הולדתו, הבחור הזה בא אליי והביא לי במתנה פורריה. גם אהוד הגיע, בלי מתנה כמובן, וכאשר ראה את השני פשוט גירש אותו מהבית. הבחור הרתי הלך ולא ניסה אפילו להיאבק עליי. אהוד נראה לי אז מאוד מצוי".
 "כאשר התגייסתי, חברה שלי הכירה לי צלם אמריקאי. הוא היה צלם

ולהינתק ממצוקות-חייה. שוב ושוב חזרה לטענות נגד כעלה ונגד אביבה גרנות, ופרטה עד רק את הליכוי מישפטה.
 בשיחה בינינו ניסיתי להגיע אל חווה שלפני המישפט. "אני יודעת כי לוא יכולתי לחיות את חיי מהחדש, עושה באופן פראקטי הייתי כנוראי עושה הכל באותה הצורה. הייתי מתחננת עם אהוד ומנהלת משק-בית", היא אומרת. כאשר היא מדברת על אהוד, ניכר יחס דורעני מסיים בדבריה. אבל היא טוענת שאיננה שונאת אותו. "למרות מה שנכתב, אינני מרייה ואינני שונאת את אהוד".
 היא מספרת על היכרותם ועל תחילת דרכם המשותפת: "היכרתי את אהוד כאשר למרתי בכתה ו' בבית ספר איז נורדון בתל-אביב. הוא היה נכיתה ח', מוזיקר ועד-התלמידים. ומקובל מאוד. שנים אחרות לא התראינו.
 ואז, יום אחד, במסיבה אצל חברה, פגשתי אותו. באתי למסיבה עם בת דודתי וריתי ואני אהוד יושב על המידרבה לפני הבית. הוא הכיר אותי ופנה אלינו בדברים. הוא סיפר כי אביה של חברתי זרק אותה מהבית, מפני שפתח את הבד ושתה קוניאק.
 "הזמנתי אותו לבוא לטייל איתנו. לבשתי באותו יום חולצה לבנה וחצאית שחורה — והוא זוכר זאת עד היום, לעיתים קרובות היה מוזכר לי את זה.
 כאשר התחלנו לצאת, הייתי תלמידת-תיכון תמימה, ואהוד כבר היה סטודנט ועורך-לילה בדבר. לפניו היה

